

कुवेराक्षी (कु^० + अक्षि) f. *Bignonia suaveolens* AK. 2, 4, 2, 35. Suçr. 1, 143, 16. 2, 392, 4. Nach RĀGĀN. im ÇKDr. = सितपाटलिका und लताकरञ्ज; nach RATNAM. = कुलिङ्गाक्षी = पेटिका ÇKDr. unter पेटिका.

कुवेराचल (कु^० + अचल) m. Kuvera's Berg, ein Bein. des Kailāsa TRIK. 2, 3, 1. Ebenso कुवेराक्षि (कु^० + अक्षि) ĠAṬĀDH. im ÇKDr.

कुवेरिण (१) N. einer Mischlingskaste COLEBR. Misc. Ess. II, 181.

कुब्ज १) adj. f. घ्रा bucklig, krumm NIR. 7, 12. AK. 2, 6, 4, 48. TRIK. 3, 3, 84. H. 433. 1429. an. 2, 68. MED. ġ. 3. VS. 30, 10. MBH. 3, 15938. 13, 2221. R. 1, 34, 25. 2, 78, 5. 5, 10, 17. 17, 28. 6, 72, 58. Suçr. 1, 319, 14. 322, 13. 368, 18. 2, 207, 4. MĀLAV. 60, 9. PAÑKĀT. 261, 12. VID. 63. VP. 330. SĀH. D. 36, 7. 15. कुब्जकिरातम्, कुब्जवामनम् ein Buckliger und ein Zwerg gaṇa गवाक्षादि zu P. 2, 4, 11. कुब्जापि काणापि — कर्कटी (das Ende des Wagebalkens) PAÑKĀT. II, 74. कृतात्तपाशबद्धानां देवोपकृतचेतसाम्। बुद्धयः कुब्जगामिन्यो भवन्ति मरुतामपि ॥ 3. — 2) m. a) ein krummer Säbel ÇABDAM. im ÇKDr. — b) ein best. Fisch, Bola Cuja Ham., WILS. — c) eine best. Pflanze H. an. MED. *Achyranthes aspera* (अपामार्ग) RĀGĀN. im ÇKDr. कुब्जपुष्प = तरुण TRIK. 3, 3, 128. = भय 317. — Das Wort hängt offenbar wie das gleichbedeutende न्युब्ज mit उब्ज zusammen; कुब्ज ist eine unregelmässige Form für कूब्ज (1. कु + उब्ज). — Vgl. कन्यकुब्ज.

कुब्जक (von कुब्ज) 1) adj. bucklig, krumm PAÑKĀT. V, 77. 263, 10. VER. 32, 13. — 2) m. die Wassernuss, *Trapa bispinosa* L. TRIK. 2, 4, 30. M. 8, 247. MBH. 1, 7587. Suçr. 2, 53, 1. 338, 20. Bhāg. P. 4, 6, 16. 8, 2, 17. — 3) f. कुब्जिका in कुब्जिकातल्ल N. eines Tantra Verz. d. B. H. No. 1335. Verz. der Pet. H. No. 30. Nach dem ANNADĀKALPA im ÇKDr. unter कुमारी heisst ein achtjähriges Mädchen, welches noch nicht die Regeln hat, कुब्जिका, wenn es bei der Durgā-Feier diese Göttin darstellt.

कुब्जकापटक (कु^० + क^०) m. eine weisse Mimose (स्येतखदिर) RĀGĀN. im ÇKDr.

कुब्जाप्रक (कुब्ज + आप्र) N. pr. eines Tirtha MBH. 3, 8018. °माह्वा-त्स्य VĀRAHA-P. in Verz. d. B. H. No. 483. fg.

कुब्जित (von कुब्ज) adj. gekrümmt: पाणि: H. 397.

कुब्ज n. 1) Wald Uṇ. 2, 29. — 2) eine Grube für's Opferfeuer u. s. w. (कुण्ड). — 3) Ring (कुण्डल). — 4) Faden (तनु). — 5) Karren UNĀDIVRTI im SAMKSHIPTASĀRA nach ÇKDr. — Vgl. प्रकुब्जता.

कुब्रह्म und कुब्रह्मन् (1. कु + ब्र^०) m. ein schlechter Brahman P. 5, 4, 105. Vop. 6, 44.

कुम्भन्यु adj.: कुम्भस्तुभः कुम्भन्यव उत्समा कीरिणो नृतु: RV. 5, 52, 12.

कुम्भा f. N. eines Zuflusses des Indus, wohl des Kabulflusses, Κωφην: मा वौ रसानितभा कुभा कुमुमा वः सिधुर्नि रीरमत् RV. 5, 53, 9. त्वं तिन्धो कुम्भया गोमती कुम्भं मेकुत्वा सरयं यामिरीर्यसे 10, 73, 6.

कुम्भार्य (1. कु + भार्या) adj. eine schlechte Gattin habend Bhāg. P. 6, 5, 15.

कुम्भार्या (wie eben) f. eine schlechte Gattin MĀRK. P. 21, 73.

कुम्भक्त (1. कु + भुक्त) n. schlechte Speise VER. 3, 9.

कुम्भत्य (1. कु + भृत्य) m. ein schlechter Diener PAÑKĀT. 83, 18.

कुम् interj. gaṇa चादि zu P. 1, 4, 37.

1. कुमति (1. कु + मति) f. schlechte Denkweise; geringer Verstand, Einfalt: एषा कुमतिर्न कल्याणः DAÇAK. in BENF. Chr. 181, 7. Bhāg. P. 1, 9, 36.

2. कुमति (wie eben) adj. von geringem Verstande, einfältig Bhāg. P. 1, 13, 17. 19. 3, 31, 30. 4, 13, 24. 28, 17.

कुमनीष (1. कु + मनीषा) adj. dass. Bhāg. P. 1, 3, 37.

कुमनीपिन् (1. कु^० + म^०) adj. dass. Bhāg. P. 4, 31, 21.

कुमत्त (1. कु + मत्त) m. ein schlechter Rath Bhāg. P. 3, 3, 13.

कुमत्तिन् (1. कु + म^०) m. ein schlechter Rathgeber RĀGĀN-TAR. 5, 455.

कुमार Uṇ. 3, 137. 1) m. a) Kind, bes. ein neugeborenes (namentlich in der älteren Sprache); Knabe, Jüngling, Sohn TRIK. 3, 3, 336. H. an. 3, 540. MED. r. 140. कुमार माता विभर्ति RV. 5, 2, 1. दश मासां कृपानः कुमारो अर्धे मातरि 78, 9. 6, 73, 17. AV. 1, 11, 5. AIT. BR. 1, 3. कुमारः सो-क्तेव्यः RV. 4, 13, 7. 2, 33, 12. 10, 79, 3. VS. 2, 33. 28, 13. AV. 12, 4, 8. ÇAT. BR. 2, 2, 4, 1. 4, 4, 5, 23. कुमारस्य रेतः सितं न संभवति 11, 4, 4, 7. ÇVETĀÇV. UP. 4, 3. कन्यानां संप्रदानं च कुमाराणां च रत्नणम् M. 7, 152. BRĀHMAN. 2, 7. N. 1, 8. MBH. 1, 5149. fgg. DAÇ. 1, 10. R. 1, 1, 73. 77, 14 (verheirathet). 5, 43, 1. कुमारः पतंगोत्तमः (ein in menschlicher Sprache redender Vogel von seinem Sohne) 4, 61, 37. 6, 104, 25. Suçr. 1, 323, 2. 369, 2, 3. मदीयकुमारान् PAÑKĀT. 4, 24. कुमारवन्मन् RAGH. 3, 16. कुमारसैन्यम् 40. Bhāg. P. 3, 12, 7. Attributiv am Anf. eines comp.: अनेकानि स-कुम्भारिण कुमारवत्क्षचारिणाम् । दिवं गतानि विप्राणामकृत्वा कुलसंततिम् ॥ M. 5, 159. vor अमणा u. s. w. P. 2, 1, 70. Solche comp. haben den Acut auf der Endsilbe von कुमार 6, 2, 26. कुमारप्रत्येनम् als Ausnahme 27. Bezeichnet das zweite Wort eine Menge, so ruht der Ton auf der ersten oder letzten Silbe des ersten Wortes (nach einer anderen Erklärung auf der Endsilbe des zweiten Wortes) 28. कुमारचातकाः, कुमारलोहधजाः, कुमारैः, °चातकाः, °लोहधजाः Sch. und SIDDH. K. Folgt dem coordinirten Begriffe im comp.: सृष्टिकुमार ÇAK. 27, 15. रत्नन्य^० RAGH. 3, 48. गोप^० Bhāg. P. 1, 8, 21. — b) Fürstenson, Prinz, Erbprinz AK. 1, 1, 2, 42. TRIK. H. 332. H. an. MED. MĀLAV. 8, 17. RAGH. 12, 11. KATHĀS. 4, 30. SĀH. D. 37, 1. BURN. Lot. de la b. I. 5. 300. Vgl. राजकुमार. — c) Pferdeknecht, Stallknecht, = अश्वानुचारक H. an. = अश्ववारक TRIK. MED. — d) ein Bein. Skanda's, des Kriegsgottes, AK. 1, 1, 2, 36. TRIK. 1, 1, 56. 3, 3, 336. H. 209. H. an. MED. अग्नेः पुत्रः कुमारस्तु श्रीमाङ्करवनालयः MBH. 1, 2587. HARIV. 137. तदानुगमतः स्याणुं कुमाराविव पावकी R. 1, 24, 9. VP. 120. स्कन्दः सृष्टेः भगवता देवेन त्रिपुरारिणा । विभर्ति चापरा संज्ञा कुमार इति स ग्रहः Suçr. 2, 394, 10. — MBH. 3, 8123. 14373. HARIV. 9817. Suçr. 1, 71, 2. PAÑKĀT. Pr. 1. RAGH. 3, 55. LALIT. 114. 241. In den folgenden Stellen ist wohl auch Skanda gemeint: प्रजापतिर्व्रह्मा देव-र्षिपितृभूमिपैः । दत्तभृगवद्भिरमुष्यैः कुमारैः भवेन च ॥ Bhāg. P. 8, 23, 20. ब्रह्मा शर्वः कुमारश्च भृगवाद्या मुनयो नृप । पितरः सर्वभूतानि सिद्धा विमानिकाश्च ये ॥ 26. Verfasser grammatischer Sūtra COLEBR. Misc. Ess. II, 44. Vgl. स्वामिकुमार und कार्तिकेय. Kumāra, ein Sohn Agni's wie der Kriegsgott, Verfasser von Veda-Liedern ROTH, Zur L. u. G. d. W. 28. Desgleichen कुमार आत्रेयः und यामायनः Ind. St. 1, 269. Als einer der 9 Namen Agni's erscheint कुमार ÇAT. BR. 6, 1, 2, 8, 18. Bei den Ġaina Diener des 12ten Arhant's der gegenwärtigen Avasarpini H. 42. — e) N. pr. eines Prāgāpati VĀJU-P. im VP. 50, N. 2. — Ein Bein. MAÑGUÇRI's TRIK. 1, 1, 20; vgl. BURN. Lot. de la b. I. 300. — f) pl. N. pr. eines Volkes MBH. 2, 1870. कुमारविषय 1075. Vgl. कुमाल-